

BETÆNKNING

Afgivet af Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx 2016 om ændring af Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold. (Ændringer om lovpligtig vaccination, mærkning samt registrering af hunde)

Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Karl-Kristian Kruse, Siumut, fm.
Inatsisartutmedlem Michael Rosing, Demokraterne, nfm.
Inatsisartutmedlem Jess Svane, Siumut
Inatsisartutmedlem Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Villy Olsvig, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Henrik Fleischer, Partii Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen d. 29. september gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslaget indebærer, at der indføres et nyt vaccinations- og mærkningsprogram for hunde, herunder slædehunde og fårehunde. En hund, herunder slæde- og fårehunde, vil således fremover skulle vaccineres mod hundesyge og parvovirus, foruden mærkes og registreres.

Forslaget har til hensigt at forhindre udbredelsen af hundesyge, herunder sikre den fremtidige bestand af grønlandske slædehunde. Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland indikerer således, at mange slædehunde ikke er korrekt vaccineret mod hundesyge og parvovirus. Kravet om mærkning og registrering skal i den forbindelse sikre, at vaccinationsprogrammet efterleves.

Landskassen vil afholde udgifterne forbundet med vaccination- og mærkning af slæde- og fårehunde, hvorimod udgifterne for andre hunde vil skulle afholdes af hundens besidder. Det anslås, at det samlede vaccinations- og mærkningsprogram vil indebære udgifter for Landskassen (2017 -2020) på i alt 10,2 millioner kroner. Heri indgår bl.a. udgifter til indkøb af vacciner, sprøjter og kanyler, foruden ansættelsen af en veterinær samt oprettelsen af en fælles database, som skal bidrage til programmets implementering. Endvidere indgår udgifter til uddannelse af hundevaccinatører samt borgeroplysning.

Kommunerne vil blive ansvarlige for den lokale gennemførelse af programmet, hvorimod Naalakkersuisut vil føre det overordnede tilsyn med området, herunder oprettelsen af den fælles database, som skal lette kommunernes indberetning af data omkring vaccination og mærkning.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget blev – efter overvejende positiv, om end blandet tilslutning – henvist til videre behandling i Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget.

3. Høringssvar

Forslaget har d. 13. maj – 17. juni 2016 været i høring.

Udvalget har gennemgået høringssvarene, foruden de dertilhørende almindelige bemærkninger, og skal herom kort bemærke:

Udvalget finder, at det ville have været hensigtsmæssigt, om der i de almindelige bemærkninger var indeholdt en opstilling af de høringssvarer, som havde afgivet høringssvar til Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug¹. Dette både af hensyn til den etablerede praksis, og for at sikre udvalget mulighed for at kontrollere overensstemmelsen mellem de afgivne høringssvar, og svarene som er fremsendt til udvalget – herunder behandlet i de almindelige bemærkninger.

Udvalget finder samtidig, at de almindelige bemærkninger med fordel kunne have forholdt sig mere udførligt til Fødevarestyrelsens høringssvar:

- Udvalget konstaterer således bl.a., at de almindelige bemærkninger ikke indeholder en stillingtagen til styrelsens anbefaling om, at der i forbindelse med fastsættelsen af eventuelle grønlandske bestemmelser omkring chipmærkning tages hensyn til tilsvarende EU-lovgivning. Dette for at undgå, at hunde, som enten indføres til eller udføres fra Grønland, vil skulle mærkes flere gange.

- Udvalget finder endvidere, at de almindelige bemærkninger kunne – og burde –

¹ I modsætning til en oprensning af de institutioner, som ingen bemærkninger havde til forslaget.

have været mere uddybende i forhold til styrelsens anbefaling om, at det overvejes, at lade forslaget omfatte andre sygdomme end blot hundesyge og parvovirus. Udvalget kan således umiddelbart have vanskeligt ved at forstå, hvilke indvendinger Naalakkersuisut kan have mod langtidssikring af loven gennem rettidig omhu, medmindre Naalakkersuisut mener, at der med kravet om vaccination mod rabies, hundesyge og parvovirus ikke er behov for yderligere vaccinationstiltag. En lov, som omfatter – og forebygger – andre sygdomme, forekommer således, at kunne forhindre en gentagelse af den aktuelle situation, hvor loven må ændres som reaktion på et konkret sygdomsudbrud. Udvalget finder herunder anledning til at understrege, at udvalget – helt principielt – kun vanskeligt kan støtte en tilbagevendende ad hoc ændring af den samme lov, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

4. Spørgsmål

Udvalget har til brug for behandling af forslaget anmodet Medlemmet af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og den dertilhørende besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag 1.1 / 1.2.

5. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har gennemgået forslaget, herunder besvarelsen af udvalgets skriftlige spørgsmål, og skal på baggrund heraf fremkomme med følgende bemærkninger. For overskuelighedens skyld fremsættes bemærkningerne i en række tematiske underafsnit.

5.1. Forslagets begrundelse

Forslaget fremlægges med henvisning til, at der er opstået et ”*akut behov*”, som følge af ”*de katastrofale udbrud af hundesyge, som har plaget store dele af Nordgrønland det seneste års tid*”. Forslaget skal herunder skabe grundlag for foranstaltninger, som skal bidrage til at sikre, at udbruddet ikke breder sig yderligere – og derigennem forhindre, at flere hunde må lade livet. Dette både for at afhjælpe den ”*kritiske situation*” – og fremtidssikre den grønlandske slædehundebestand.

Udvalget finder hertil indledningsvis anledning til at understrege sin principielle opbakning til forslaget, om end udvalget dog samtidig ikke helt kan undlade at undre sig over italesættelsen af forslaget. Det er således med Naalakkersuisuts egne ord ”*almindeligt kendt*”, at udbrud af hundesyge er en tilbagevendende udfordring for Grønland, hvilket også fremgår af besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 2016-27. Heri anføres, at mindst 2.500 hunde er døde som følge af sygdommen i perioden 1996 -2015. Udvalget finder derfor også, at der med nogen ret kan stilles spørgsmålstejn ved, hvorfor Naalakkersuisut ikke har fundet grund til at handle tidligere, såfremt Naalakkersuisut vitterligt anser hundesyge, som en katastrofal sygdom, som kan true hundebestanden i Grønland.

Forslagets almindelige bemærkninger anfører herunder (s. 1), at Veterinær- og

Fødevarermyndigheden i Grønland har indikeret, at mange grønlandske slædehunde ikke er korrekt vaccineret mod hundesyge og parvovirus. Et forhold, som måske ikke burde overraske, idet det af besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 2016-27 fremgår, at kun ”*ganske få kommunekontorer bestiller vaccinen fra VFMG til videreformidling til interesserede hundeejere*”.

Fødevarerstyrelsens høringssvar anfører i forlængelse heraf endvidere, at Grønlands Hjemmestyre tilsyneladende allerede i 2002 udtrykte ønske om, at ”*kunne bekæmpe sygdommen under lignende forhold som rabies (afspærringsdistrikter og krav til vaccinering)*”. Dette under et møde med de danske myndigheder. Udvalget finder, at det i forbindelse hermed ville have været hensigtsmæssigt, om denne information havde fundet plads i nærværende forslag – herunder med en begrundelse for, hvorfor der tilsyneladende ikke blev fulgt op på initiativet. Et initiativ, som i øvrigt også umiddelbart ville have medvirket til at harmonisere vaccinationsbestemmelserne omkring hundesyge – jf. at tilladelse til indførelse af hunde til Grønland allerede forudsætter en vaccinationsattest for hundesyge og parvovirus².

Udvalget finder herudover endelig, at Naalakkersuisut kunne – og burde – have redegjort mere udførligt for, hvordan hold af hunde, herunder især slæde- og fårehunde, fremover bør foregå. Udvalget konstaterer således, at det af besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 2016-35 fremgår, at et obligatorisk vaccinationsprogram blot er én af forudsætningerne for en virksomhedsfuld forebyggelse af udbrud af hundesyge, idet der samtidig kræves en ”*revidering af måden slædehunde bliver holdt på*”. Naalakkersuisut har i forlængelse heraf afsat 240.000 kroner (2017-20) til brug for borgeroplysning, herunder afholdelse af kurser i samtlige større byer, hvor der holdes slæde- og fårehunde. Hundeejerne vil her blive informeret om optimalt hundehold – og om hvordan spredning af smitte kan forebygges og undgås. Naalakkersuisut anfører imidlertid intet om, hvori udfordringen med den nuværende form for hundehold består – samt, hvilke ændringer Naalakkersuisut konkret ønsker indført. Udvalget kan herunder heller ikke undlade at konstatere, at Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland forekommer at have gennemført lignende oplysningskampagner tidligere, om end (tilsyneladende) uden held³. Et forhold, som umiddelbart forekommer at stille spørgsmålstejn ved, hvorvidt oplysningstiltag i sig selv er tilstrækkelig i forhold til at sikre en ændrede adfærd. Et spørgsmål, som de almindelige bemærkninger med fordel kunne have forholdt sig til.

5.2. Vaccinations- og mærkningsprogrammets implementering

I henhold til de almindelige bemærkninger forventes vaccinations- og mærkningsprogrammet omkring hundesyge og parvovirus, at kunne samkøres med det eksisterende program omkring

² Indførelse af hunde til Grønland er et ikke-hjemtaget område, og reguleres derfor af Fødevarerstyrelsen i Danmark.

³ Jf. besvarelse af §37-spørgsmål nr. 2016-27.

rabiesvaccination.

Foruden at have ansat hundevaccinatører, skal kommunerne således allerede indsende indberetninger til Naalakkersuisut omkring rabiesvaccination⁴. Det følger heraf, at der således ikke er *"tale om, at det er et fuldstændigt nyt program, der tænkes implementeret i kommunerne men snarere en overbygning på et allerede eksisterende program, som på samme tid effektiviseres og opdateres."*

Udvalget skal i den forbindelse henvise til besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 2014-104, hvoraf fremgår, at rabiesprogrammet tilsyneladende ikke fungerer efter hensigten:

"På nuværende tidspunkt fungerer ordningen med kommunalt ansatte vaccinatører og kravet til at de skal registrere vaccinationsoplysninger på hunde og katte ikke optimalt. Der har i flere tilfælde ikke været indrapporteret oplysninger eller der har været indrapporteret mangelfulde oplysninger. Herudover mangler flere af de kommunale vaccinatører uddannelse samt dyretække. Veterinær- og Fødevaremyndigheden er i færd med at revurdere ordningen og arbejder hen imod en mere effektiv ordning, hvor der er krav til faglig uddannelse samt dyretække."

Udvalget kan herunder konstatere, at der forekommer at være en særlig udfordring forbundet med kommunernes indberetning til Naalakkersuisut, idet det af besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 2016-35 fremgår, at det *"ofte [er] vanskeligt at få disse oplysninger fra kommunerne"*, hvorfor Naalakkersuisut også har givet udtryk for, at det *"fremadrettet vil [...] være ønskeligt med et forbedret og effektivt samarbejde med KANUKOKA"*⁵.

Udvalget skal selvsagt ikke afvise, at der kunne – og burde – være elementer af rabiesprogrammet, som med fordel kunne anvendes i forbindelse med implementeringen af nærværende vaccinations- og mærkningsprogram. Udvalget finder ikke desto mindre, at der med udgangspunkt i ovennævnte kan stilles spørgsmålstejn ved, om implementeringen af vaccinations- og mærkningsprogrammet nødvendigvis vil være helt så enkel, som anført i de almindelige bemærkninger. Implementeringen forekommer således at basere sig på et program, som i bedste fald lider af nogle udfordringer – og i værste fald ikke fungerer. En problemstilling, som udvalget gerne havde set, at de almindelige bemærkninger havde forholdt sig til.

Udvalget anerkender herunder, at oprettelsen af en fælles database, kombineret med den påtænkte uddannelse af hundevaccinatørerne, vil kunne bidrage til at afhjælpe nogle af de aktuelle udfordringer. Det ændrer imidlertid ikke ved, at der forekommer at være behov for en generel holdningsændring, hvor kommunerne – og de ansatte i kommunerne – bringes til at

⁴ Jf. samarbejdsaftalen mellem KANUKOKA, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug samt Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland.

⁵ Besvarelse af §37-spørgsmål nr. 2016-27.

indse værdien af – og behovet for – indberetningen af information omkring antallet af hunde, vaccinationer, vacciner m.v.

I den sammenhæng er det så meget desto mere beklageligt, at kommunerne ikke har fundet anledning til at udtale sig om nærværende forslag. Et succesfuldt vaccinations- og mærkningsprogram kan således ikke ansues uafhængigt af kommunerne, hvorfor det også er afgørende, at kommunerne føler – og tager – ejerskab over programmet. Udvalget finder i den forbindelse anledning til anføre, at Naalakkersuisut forekommer at have gjort alt, hvad der med rimelighed kan forventes, for at inddrage kommunerne i projektet. Naalakkersuisut kan af samme årsag ikke lastes for kommunernes manglende respons.

5.3. Kommunale hundevaccinatører

I henhold til forslaget § 21, stk. 1 nr. 2 skal en hund, herunder slæde-og fårehund, mærkes og registreres med individuel permanent mærkning inden eller samtidig med første vaccination. I de enkelte bemærkninger til bestemmelsen (s. 14) anføres, at individuel permanent mærkning i praksis oftest vil indebære, at hunden injiceres med en elektronisk chip, om end anden mærkning kan benyttes, såfremt forholdene fordrer det – og i det tilfælde, at ny teknologi skulle blive tilgængelig.

Forslagets § 21, stk. 3 og 5 skal herunder sikre, at vaccination og mærkning ikke udføres af personer uden tilstrækkelig uddannelse, foruden kendskab til hundens fysiologi, således at hunden ikke lider overlast. Dette ved at fastslå, at vaccination og mærkning kun må udføres af en uddannet dyrlæge eller en autoriseret hundevaccinatør – herunder, at Naalakkersuisut uddanner og autoriserer de kommunale hundevaccinatører efter kommunalbestyrelsernes indstilling.

Naalakkersuisut har i forbindelse med besvarelsen af udvalgets skriftlige spørgsmål oplyst, at de kommunale hundevaccinatører *"allerede [er] autoriserede til at forestå vaccinationer"*, men at de derudover skal *"autoriseres til at udføre mærkninger"*. Det står i den sammenhæng uklart for udvalget, hvorvidt besvarelsen skal forstås således, at de nuværende kommunale vaccinatører blot vil blive undervist i mærkning med elektronisk chip – eller, om autoriseringen i forbindelse med nærværende vaccinations- og mærkningsprogram indebærer et egentligt uddannelsesforløb, hvor samtlige kommunalt indstillede kandidater undervises i udførelse af både vaccination og mærkning. Dette efterfulgt af en konkret vurdering af, hvorvidt den enkelte kandidat er egnet til at bestride hvervet som hundevaccinatør, herunder om det findes forsvarligt at overlade vaccinations- og mærkningsopgaven til personen.

Udvalget skal her henvide til besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 2014-104, hvoraf fremgår, at flere af de kommunale hundevaccinatører mangler uddannelse og dyretække – samt, at: *"chipmærkning ikke er en simpel procedure, da der er tale om en større injektionssprøjte og indføring af et fremmedlegeme i dyret. Såfremt indgrebet ikke foretages korrekt, kan det være*

forbundet med behandlingskrævende dyrlægeindgreb, som f.eks. kirurgi eller antibiotikaterapi". Udvalget har af samme årsag også en forventning om, at autoriseringen af de kommunale vaccinatorer indebærer en systematisk uddannelse og vurdering af de indstillede kandidater – og at der ikke vil blive udført chipmærkning i en eventuel overgangsfase, inden der kan afholdes uddannelsesforløb og uddeles autorisation.

5.4. Vaccination og mærkning

I henhold til forslagets §21, stk. 2 skal hunden, herunder slæde- og fårehunden, vaccineres tre gange det første år, og herefter genvaccineres hvert tredje år. Ifølge § 21, stk. 3 må vaccinationen og mærkningen kun udføres af en uddannet dyrlæge eller en autoriseret hundevaccinator.

Forslagets bestemmelser afviger dermed fra de anbefalinger og retningslinjer, som Naalakkersuisut tidligere har udstedt. For eksempel anbefalede Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland d. 25. januar 2016⁶, at hvalpe vaccineres mod hundesyge, når de er hhv. 12 og 16 uger gamle – og herefter genvaccineres, enten hvert år eller hvert tredje år, afhængig af vaccinen. Ligeledes blev det d. 29. januar 2016⁷ anført, at hundeinspektørerne ikke selv kan injicere vaccinen pga. risikoen for smittespredning. Hundeinspektørerne skulle derfor i stedet instruere den enkelte hundeejer i, hvordan vaccinen skulle håndteres og injiceres.

Udvalget finder i forlængelse heraf, at Naalakkersuisut med fordel kunne – og burde – have redegjort mere udførligt for baggrunden for fastsættelsen af forslagets bestemmelser omkring vaccinationsmønsteret. Uagtet at udvalget således har tillid til, at Naalakkersuisut har besluttet sig for et mønster, som sikrer den bedst mulige beskyttelse, foreneligt med hundens sundhed og trivsel, bør Naalakkersuisut til stadighed begrunde sine valg. Dette navnlig i en situation, hvor emnet forekommer omdiskuteret⁸ – og Naalakkersuisut ydermere synes at have ændret standpunkt. Udvalget konstaterer herunder, at Naalakkersuisut efterfølgende har oplyst, at *"vaccinationsmønsteret er baseret på anerkendte faglige anbefalinger og [...] udfærdiget i samråd med vaccineproducenten Merial"*, hvilket udvalget har taget til efterretning.

Fsva. pressemeddelelsen d. 29. januar 2016, har Naalakkersuisut anført, at der var tale om en akut situation, som forudsatte *"en maksimal indsats for at minimere risikoen for yderligere smittespredning"* – herunder, at der under normale omstændigheder ikke vil være den samme risiko for smittespredning, hvorfor *"hundevaccinatorer [...] uden risiko for smittespredning [kan] have kontakt med forskellige hundehold, under hensyntagen til almene smitteforebyggende foranstaltninger"*. Naalakkersuisut mener på den baggrund ikke, at der er disharmoni mellem indholdet af pressemeddelelsen og forslagets § 21, stk. 3. Udvalget finder

⁶ "20 hunde er døde af hundesyge", Selvstyrets pressemeddelelse, 25. januar 2016.

⁷ "Vacciner ankommer til Saqqaq og Qeqertaq", Selvstyrets pressemeddelelse, 29. januar 2016.

⁸ Jf. vaccinationsanbefalingerne indeholdt i Selvstyrets pressemeddelelser d. 25./ 29. januar 2016, foruden Fødevarerstyrelsens nyhedsbrev d. 15. februar 2016.

det imidlertid uklart, om Naalakkersuisut dermed mener, at forslaget bestemmelser ikke finder anvendelse i akutte situationer – eller, om Naalakkersuisut udelukker, at der i fremtiden vil opstå akutte situationer⁹. Uanset hvad, kan udvalget konstatere, at der i bestemmelsen ikke sondres mellem ”akut” og ”normal” situationer, hvorfor det også er udvalgets forventning, at vaccination og mærkning med forslaget eventuelle vedtagelse kun – og uden undtagelse – må udføres af en uddannet dyrlæge eller autoriseret hundevaccinatør. Udvalget skal her ikke undlade at henvise til bemærkningerne til bestemmelsen, hvori anføres, at: *”Det er således alene en uddannet dyrlæge eller hundevaccinatør, som er autoriseret af Naalakkersuisut, som kan vaccinere eller mærke hunde efter denne lovs bestemmelser”*.

5.5. Tvangsaflivning

I henhold til forslaget § 21 a, stk. 2 skal kommunalbestyrelsen foranledige at en hund, herunder slæde- og fårehund, aflives for besidderens regning og uden erstatning for besidderen, hvis en tvangsvaccination, mærkning eller registrering efter §21 a, stk. 1 ikke kan gennemføres.

Uagtet at udvalget har fuld forståelse for, at det formentlig er nødvendigt at udstyre de offentlige myndigheder med en sådan hjemmel, hvis besidderen af hund modsætter sig vaccinations- og mærkningsprogrammet, finder udvalget ikke desto mindre, at der er tale om et ganske drastisk skridt. For god ordens skyld – og til brug for fortolkningen af bestemmelsen – finder udvalget derfor også anledning til at anføre sin forståelse af, at beslutningen om aflivningen af en hund vil blive truffet under iagttagelse af grundprincipperne for den offentlige forvaltning, herunder proportionalitetsprincippet. Dette således, at muligheden for andre mindre indgribende foranstaltninger afsøges, førend hunden aflives. En fortolkning, som i øvrigt også harmonerer med bemærkningerne til bestemmelsen.

I de almindelige bemærkninger (s. 3) anføres, at hundesyge og parvovirus er yderst smitsomt, og derfor hurtigt kan spredes, når først én hund er smittet. Ifølge bemærkningerne vil en vaccineret hund have mindre risiko for at blive smittet, herunder have større chance for at overleve, men ingen vaccination er fuldt (100 pct.) dækkende. Udvalget har på den baggrund anmodet Naalakkersuisut om at oplyse, hvorvidt en vaccineret, mærket og registreret hund vil kunne tvangsaf lives. For eksempel som en forebyggende bekæmpelsesforanstaltning for at forhindre smittespredning. Naalakkersuisut har hertil svaret:

”En sund hund, der er korrekt mærket, vaccineret og registreret kan ikke tvangsaf lives med hjemmel i nærværende ændringsforslag. En hund der udviser sygdomstegn kan desuagtet status vedrørende vaccination og mærkning aflives i henhold til § 25, stk. 2 og § 26 i Landstingsforordning om slædehunde samt hunde og kattehold. Naalakkersuisut har ingen intentioner om, at aflive sunde hundebestande, hvad enten der forekommer smitte i et givent

⁹ En vurdering, der i så fald forekommer at stride mod de almindelige bemærkninger omkring et eventuelt udvidet vaccinationsprogram (s. 5), idet der her netop henvises til det ”akutte behov” for handling i forbindelse med eventuelle større udbrud og epidemier af hundesyge og parvovirus.

område eller ej. Smittefare kan afværges ved f.eks. isolation af hundehold, eller af enkelte hunde, der formodes at bære smitte."

Udvalget tager besvarelsen til efterretning. Udvalget har således tillid til, at Naalakkersuisut har overvejet spørgsmålet grundigt, om end udvalget dog noterer, at det i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser (s. 18) anføres, at slæde- og fårehunde *"typisk ikke [vil] kunne holdes isoleret fra andre hunde"*.

5.6. Landskassens udgifter

I henhold til forslaget § 21 c afholder Landskassen udgifterne til vaccination og mærkning af slæde- og fårehunde, hvorimod udgiften for andre hunde skal afholdes af besidderen. Dette både ud fra en vurdering af, at slæde- og fårehunde indgår i en særlig risikogruppe, og derfor forudsætter særlig beskyttelse – samt, at slæde- og fårehunde normalt holdes i et antal, som indebærer, at vaccinations- og mærkningspligten vil være forbundet med en væsentlig udgift for besidderen.

Udvalget anerkender, at der med Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 17. september 1997, om bekæmpelse af rabies (hundegalskab) er skabt præcedens for, at Landskassen afholder vaccinationsudgifter for hunde i slædehundedistrikter og på fåreholdersteder. Herunder, at der er et stærkt politisk ønske om at beskytte og bevare denne gruppe af hunde, som en del af Grønlands kulturarv.

Udvalget finder derimod ikke, at hold af almindelige hunde på en eller anden måde indebærer et større ansvar end hold af slæde- eller fårehunde. Udvalget finder det samtidig vanskeligt at tilslutte sig argumentationen om, at fordi besidderne af almindelige hunde allerede i nogen grad må antages at afholde udgifterne til vaccination og mærkning, at de dermed (mere eller mindre) automatisk kan pålægges udgiftspligten.

Uagtet at udvalget således har forståelse for bevæggrundene bag udformningen af nærværende forslag, finder udvalget grund til at overveje, om det ikke ville have været muligt at sammensætte en alternativ finansieringsmodel, som i højere grad understregede, at besidderne af slæde- og fårehunde bærer et medansvar for at sikre, at slæde- og fårehundene vaccineres og mærkes. Udvalget finder i forlængelse heraf, at det kunne overvejes at ændre ordlyden af § 21 a, stk. 1 omhandlende tvangsvaccinering, mærkning og registrering. Udvalget finder det således urimeligt, hvis bestemmelsen skal forstås således, at Landskassen fortsat afholder udgiften forbundet vaccination, mærkning og registrering i de situationer, hvor besidderen af en slæde- eller fårehund modsætter sig vaccination, mærkning og registrering. Udvalget skal derfor opfordre til, at det i bestemmelsen tilføjes, at tvangsvaccinering, mærkning og registrering sker *"for besidders regning"*. En tilføjelse, som umiddelbart forekommer i tråd med bestemmelserne i Hjemmestyrets bekendtgørelse om

bekæmpelse af rabies¹⁰ – foruden forekommer, at kunne indebære et yderligere incitament for besidderen af en slæde- eller fårehunde til at efterleve lovens bestemmelser.

Fsva. den konkrete formulering af § 21 c, stk. 1 finder udvalget anledning til at anføre, at bestemmelsen – efter udvalgets opfattelse – kunne forstås således, at Landskassen afholder udgifterne for vaccination mod hundesyge og parvovirus for alle hunde, foruden udgifterne til mærkning af slæde- og fårehunde¹¹.

Ligeledes kunne formuleringen af de almindelige bemærkninger (s. 5) opfattes som om, at Landskassen afholder udgiften i de tilfælde, hvor Naalakkersuisut godkender og anviser til et udvidet vaccinationsprogram. Formuleringen indeholder således ingen sondring mellem de forskellige hundegrupper – tværtimod anføres: ”En sådan indsats kan ikke afvente, at besidderen af en hund betaler for vaccination, eller endda får råd til at afholde sådanne udgifter. Der må derfor kunne sættes ind øjeblikkeligt i sådanne situationer, hvilket kun kan lade sig gøre, såfremt Landskassen afholder udgifterne forbundet hermed”.

I forbindelse med besvarelsen af udvalgets skriftlige spørgsmål, har Naalakkersuisut meddelt, at Naalakkersuisut ikke deler udvalgets betragtninger, hvilket udvalget har taget til efterretning. Udvalget finder ikke desto mindre, at alene det forhold, at der tilsyneladende kan stilles spørgsmålstegn ved fortolkningen af forslagens bestemmelser, burde give Naalakkersuisut anledning til at overveje, om bestemmelserne eventuelt kunne – og burde – præciseres.

5.7 Forslagets ikrafttrædelse

I henhold til det anførte skal forslag til ændring af Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold træde i kraft d. 1. januar 2017.

Naalakkersuisut har herunder oplyst, at ”det forberedende arbejde er påbegyndt, men [at] de opgaver der kræver betydeligt merforbrug afventer lovforslagets vedtagelse”, foruden vedtagelsen af Finansloven 2017. I forlængelse heraf anføres, at ”der skal arbejdes hurtigt, men ikke så hurtigt, at der ikke laves et forsvarligt og solidt funderet program for fremtiden”. Et synspunkt udvalget kun kan tilslutte sig.

Udvalget konstaterer i den sammenhæng, at det foreslåede vaccinations- og mærkningsprogram indebærer ganske omfattende arbejdsopgaver, idet der i forbindelse med programmet bl.a. skal udarbejdes en bekendtgørelse omkring aflivning samt et bødekatolog, foruden oprettes en fælles database til brug for registrering af hunde, vaccination og

¹⁰ Jf. § 16, stk. 2 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 17. september 1997 om bekæmpelse af rabies (hundegalskab).

¹¹ For god ordens skyld skal hertil anføres, at udvalget selvsagt har forståelse for lovens intention, men at udvalget ikke desto mindre finder, at forslagens § 21 c, stk. 1 (og de dertilhørende bemærkninger til bestemmelsen) læst isoleret, uafhængigt af forslaget i øvrigt, kunne udlægges på flere måder.

mærkning. Herudover skal der endnu træffes beslutning omkring valg af elektronisk chiptype¹², som herefter skal indkøbes og fordeles til kommunerne – ligesom at, uddannelsesforløbet for de kommunalt indstillede hundevaccinatører skal tilrettelægges og gennemføres.

Ifølge de almindelige bemærkninger (s. 4) forventes aflivningsbekendtgørelsen at foreligge på samme tidspunkt, som nærværende forslags ikrafttrædelse. Forberedelsernes eksakte status har det imidlertid ikke været muligt at få oplyst. Udvalget finder i den forbindelse også anledning til at udtale kritik af Naalakkersuisut, som udvalget finder, kunne – og burde – have svaret mere fyldestgørende på udvalgets skriftlige spørgsmål. Udvalget må således formode, at Naalakkersuisut i forbindelse med fastsættelsen af ikrafttrædelsesdatoen har gjort sig nogle overvejelser om (f.eks.), hvor længe etableringen og ibrugtagningen af den fælles database vil forudsætte – foruden tidshorisonten i forhold til indkøb og distribution af vacciner og elektroniske chips.

I mangel af anden information, finder udvalget, at der med nogen ret kan stilles spørgsmålstejn ved datoen for lovens ikrafttrædelse. Udvalget noterer således, at Finansloven 2017 3. behandles d. 15. november, altså omkring seks uger inden nærværende vaccinations- og mærkningsprogram skal træde i kraft. Udvalget finder det umiddelbart tvivlsomt, om programmet vil kunne operationaliseres fuldt ud inden for denne (alt andet lige) ganske beskedne tidsfrist, som yderligere hæmmes af højtids sæsonen. Udvalget skal derfor opfordre Naalakkersuisut til, enten at indføje en overgangsbestemmelse – eller at ændre datoen for lovens ikrafttrædelse.

5.8. Forslagets oversættelse

I forbindelse med udvalgets behandling af forslaget, er udvalget blevet opmærksom på, at der er visse sproglige uoverensstemmelser mellem den grønlandske og danske version af forslaget.

Udvalget har forelagt dette for Naalakkersuisut, herunder med forslag til konkrete ændringer i oversættelsen¹³. Naalakkersuisut har den i forbindelse meddelt, at Naalakkersuisut ikke er enig i de foreslåede rettelser. Udvalget anerkender i forlængelse heraf, at der kan være nuancer og facetter i det grønlandske sprog, som gør, at det til tider kan være vanskeligt at oversætte konkrete begreber, som i nogle tilfælde måske endda kan udlægges på flere måder. Udvalget skal imidlertid fastholde sin indstilling, idet Naalakkersuisut ikke har fremlagt nogen nærmere begrundelse eller argumentation for sin afvisning af ændringerne.

---

¹² Fsva. mærkning med elektronisk chip, har Naalakkersuisut i forbindelse med besvarelsen af udvalgets skriftlige spørgsmål nr. 9 oplyst, at Naalakkersuisut påregner at følge den gældende EU-lovgivning og ISO-standarderne, dog med det forbehold, at det kan blive nødvendigt at tilpasse ISO-standarderne til grønlandske forhold (f.eks. klimamæssige udfordringer).

¹³ Jf. udvalgets skriftlige spørgsmål nr. 19, foruden det dertilhørende bilag.

Udvalget finder på den baggrund anledning til at pålægge Naalakkersuisut at fremlægge forslag til ændring af den grønlandske version af forslaget i henhold til nedenstående anvisninger:

”Qimmimik tigumminnittoq”	ændres til	”qimmimik piginnittup”
”Savaatillillu qimmiinik”	ændres til	”savallu qimmiinik”
”Tigumminnittup”	ændres til	”piginnittup”
”Savaatillilluunniit”	ændres til	”savalluunniit”

5.9. Forslagets begrebsanvendelse

I henhold til § 2 i Landstingslov nr. 18 af 30. oktober 1998 om slædehunde samt hunde- og kattehold omfatter Landstingsloven ethvert hunde- og kattehold, uanset om dette er erhvervsmæssigt eller ikke erhvervsmæssigt.

Landstingslovens bestemmelser anvender herunder begrebet ”hunde”, som en fællesbetegnelse for samtlige former for hunde, hvoraf følger, at bestemmelserne også som udgangspunkt omfatter slæde- og fårehunde, medmindre andet eksplicit fremgår af bestemmelsen. Et forhold, som ikke forekommer at have ændret sig i forbindelse med Landstingslovens ændring i hhv. 2010 og 2011.

I nærværende ændringsforslag henvises imidlertid til ”hunde, herunder slædehunde og fårehunde”, hvorfor ændringsforslaget også forekommer at indføre en ny begrebsanvendelse – og dermed afvige fra Landstingslovens øvrige bestemmelser, hvilket i værste fald kunne skabe tvivl om bestemmelsernes fortolkning. Forstået således, at anvendelsen af formuleringen ”hunde, herunder slædehunde og fårehunde” i visse af lovens bestemmelser kunne give anledning til tvivl om, hvorvidt formuleringen ”hunde” i andre af lovens bestemmelser indbefatter slæde- og fårehunde.

6. Forslagets økonomiske konsekvenser

I henhold til forslagens almindelige bemærkninger (s. 9) indebærer forslaget udgifter på 10,2 millioner kroner for perioden 2017-20, hvoraf 4,5 millioner forventes afholdt i forbindelse med vaccinations- og mærkningsprogrammets første år (2017). For perioden 2021-23, forventes de samme udgifter til opretholdelse af programmet, som for perioden 2018-20. Det vil sige omkring 5,7 millioner kroner. Finansieringsbehovet søges dækket gennem en forhøjelse af bevillingen til Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland på hovedkonto 50.01.01.

Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut – i overensstemmelse med formkravene, som fastsat af Formandskabet for Inatsisartut – har redegjort for forslagens økonomiske konsekvenser, og finder ikke umiddelbart anledning til at anlægge en anden betragtning. For god ordens skyld skal udvalget dog anføre, at udvalget finder det uklart, hvorvidt besvarelsen af udvalgets

skriftlige spørgsmål skal forstås således, at der allerede er ansat en ny veterinær¹⁴. Et forhold, som i givet fald kunne indvirke på størrelsen af den bevilling, som Naalakkersuisut vil søge dækket over Finansloven.

7. Udvalgets indstillinger

Udvalg henstiller, at Naalakkersuisut forud for 3. behandlingen fremlægger forslag til ændring af den grønlandske version af forslaget som beskrevet i ovenstående afsnit 5.8 – herunder, at Naalakkersuisut i forbindelse med sit svarnotat til 2. behandlingen oplyser, hvorvidt Naalakkersuisut agter at imødekomme udvalgets henstilling.

Et enigt udvalg indstiller med disse bemærkninger forslaget til **vedtagelse**.

---

¹⁴ Jf. besvarelsen af udvalgets skriftlige spørgsmål nr. 16, hvori det anføres, at: ”Den nødvendige veterinærfaglige kompetence er i dag til stede”.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Karl-Kristian Kruse
Formand

Michael Rosing
Næstformand

Ane Hansen

Jess Svane

Hans Aronsen

Villy Olsvig

Henrik Fleischer

Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri,
Fangst og Landbrug Nikolaj Jeremiassen
/HER

Dato: 3. oktober 2016

J.nr.: 01.36.01.03-00068

Skriftlige spørgsmål: Forslag til Inatsisartutlov om ændring af Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold (EM2016/124).

Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget skal i forbindelse med udvalgets behandling af forslag til ændring af Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold anmode Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug om en skriftlig stillingtagen til følgende spørgsmål og overvejelser:

1. I henhold til besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 2016-27 og 2016-35 forudsætter en virkningsfuld og dybdegående forebyggelse af hundesyge et obligatorisk vaccinationsprogram samt "revidering af måden slædehunde bliver holdt på". Naalakkersuisut anmodes på den baggrund om at oplyse, hvilke tiltag (udover nærværende forslag) Naalakkersuisut agter at iværksætte for at forebygge udbrud af hundesyge.
2. Naalakkersuisut anmodes om at redegøre for fordele og ulemper ved i § 21 a, stk. 1 at indsætte "for besidders regning". En tilføjelse, som umiddelbart forekommer i overensstemmelse med § 16, stk. 2 i Hjemmestyrets bekendtgørelse om bekæmpelse af rabies.
3. I henhold til § 16 i Hjemmestyrets bekendtgørelse om bekæmpelse af rabies afholder Landskassen udgifterne i forbindelse med vaccination mod rabies af hunde i slædehundredistrikter og på fåreholdersteder samt vaccination af vildtlevende dyr. Naalakkersuisut anmodes om at oplyse, hvor bestemmelsen har hjemmel.
4. I henhold til de almindelige bemærkninger (s. 5) afholder Landskassen udgiften for samtlige hunde i de tilfælde, hvor Naalakkersuisut godkender og anviser til et udvidet vaccinationsprogram (§ 21 b). Hvor i forslaget fremgår hjemmel hertil?
5. Formuleringen af § 21 c, stk. 1 kunne udlægges som om, at Landskassen afholder udgifter til vaccination af alle hunde, foruden mærkning af slæde- og fårehunde. En udlægning, som de almindelige bemærkninger til bestemmelsen ikke udfordrer – tværtimod. Naalakkersuisut anmodes derfor for god ordens skyld om at bekræfte, at Landskassen alene afholder udgifter til vaccination og mærkning af slæde- og fårehunde, hvorimod udgifter til vaccination og mærkning af andre hunde vil skulle afholdes af besidderen.

6. Under forslagetets førstebehandling blev der argumenteret for, at Landskassens inddragelse i vaccinations- og mærkningsprogrammet burde hhv. udvides og indskrænkes. Naalakkersuisut anmodes derfor om at redegøre for hhv. fordele og ulemper, herunder de økonomiske konsekvenser, ved: (a) at Landskassen afholder udgifterne forbundet med vaccination og mærkning af samtlige hunde, i modsætning til blot slæde- og fårehunde. (b) at Landskassens udgifter til vaccination af slæde- og fårehunde afgrænses til det, der svarer til et 4-årigt vaccinationsprogram¹ for den enkelte hund, hvorefter udgiftspligten overgår besidderen.
7. Naalakkersuisut anmodes om at oplyse, hvorvidt en hund, herunder slædehund eller fårehund, der er vaccineret, mærket og registreret kan tvangsaf lives – og i så fald, (a) under hvilke omstændigheder, og (b) hvor i forslaget der fremgår hjemmel hertil. Ville en vaccineret, mærket og registreret hund i et inficeret område f.eks. kunne tvangsaf lives som en forebyggende bekæmpelsesforanstaltning for at forhindre smittespredning?
8. I forlængelse af spørgsmål 7, foruden § 13 i Hjemmestyrets bekendtgørelse om bekæmpelse af rabies, anmodes Naalakkersuisut om at forholde sig til, hvorvidt der i nærværende forslag ikke burde indgå en bestemmelse om erstatning – herunder fordele og ulemper forbundet hermed.
9. Naalakkersuisut anmodes om at oplyse, hvorvidt der i forbindelse med mærkningen med elektronisk chip vil blive taget hensyn til eksisterende EU-lovgivning inden for området? Dette for at undgå, at en hund skal chipmærkes flere gange – jf. Fødevarestyrelsens høringssvar.
10. I henhold til de almindelige bemærkninger har ingen af kommunerne, herunder KANUKOKA, indsendt høringssvar til forslaget. Naalakkersuisut anmodes derfor om at oplyse, hvorvidt Naalakkersuisut på anden vis har været i dialog med kommunerne omkring forslaget – og, hvad resultatet af denne dialog i så fald har været.
11. Naalakkersuisut anmodes om at oplyse, hvorvidt der aktuelt findes en beredskabsplan for håndtering af udbrud af hundesyge og parvovirus – og i negativt fald, hvorvidt Naalakkersuisut agter at udarbejde en sådan.
12. I henhold til hjemmesiden for Grønlands Repræsentation i København kan der kun udstedes tilladelse til indførelse af hunde i Grønland, såfremt der foreligger en vaccinationsattest(er) mod hundesyge og parvovirus. Naalakkersuisut anmodes om at oplyse, hvor vaccinationskravet har hjemmel – samt, hvornår vaccinationskravet blev indført.
13. I henhold til § 21, stk. 2 skal hunden vaccineres tre gange det første år, og herefter genvaccineres hvert tredje år. Naalakkersuisut anmodes om at oplyse, hvad der ligger til grund for valget af netop dette vaccinationsmønster – herunder, hvordan det harmonerer med Selvstyrets pressemeddelelser omkring hundesyge d. 25. / 29. januar 2016².

---

¹ Forstået således, at Landskassen afholder udgifterne til tre vaccinationer i det første år, foruden én genvaccination efter tre år (jf. vaccinationsmønsteret i § 21, stk. 2).

² "20 hunde er døde af hundesyge". Pressemeddelelse, 25.01.2016. / "Nedkæmpelse af hundesygen". Pressemeddelelse, 29.01.2016.

14. I henhold til Selvstyrets pressemeddelelse d. 29. januar 2016³ vil hundeinspektørerne ikke selv kunne injicere vaccinen pga. risikoen for smittespredning mellem hundene. Hundeinspektørerne vil derfor i stedet instruere hver enkelt hundeejer i, hvordan vaccinen skal håndteres og injiceres. Naalakkersuisut anmodes om at redegøre for, hvordan pressemeddelelsen harmonerer med § 21, stk. 3, hvoraf fremgår, at vaccination og mærkning kun må udføres af en uddannet dyrlæge eller autoriseret hundevaccinatør.
15. Foruden hunde, kan ræve, ulve og beslægtede arter rammes af hundesyge. Naalakkersuisut anmodes på den baggrund om at redegøre for, hvorvidt – og i så fald, hvordan – Naalakkersuisut agter at træffe foranstaltning til at forebygge udbrud af hundesyge blandt andre dyr end hunde, herunder slæde- og fårehunde (jf. i den sammenhæng også §§ 15 og 16 i Hjemmestyrets bekendtgørelse om bekæmpelse af rabies).
16. Lovændringen træder i kraft d. 1. januar 2017. Naalakkersuisut anmodes i den forbindelse om at oplyse, hvor langt Naalakkersuisut og kommunerne er nået i forberedelserne til brug for lovens implementering – herunder etablering af databasen, indkøb af vacciner og mikrochips, uddannelse og autorisering af personel m.v.
17. I forlængelse af spørgsmål 16 samt besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 2014-104, anmodes Naalakkersuisut om at bekræfte, at vaccination og mærkning kun vil blive gennemført af personer, som er autoriserede i henhold til § 21, stk. 3 og 5. Dette for at forsikre, at der ikke vil blive gennemført vaccination eller mærkning i en eventuel overgangsfase inden, der kan afholdes uddannelsesforløb og uddeles autorisation til nuværende hundevaccinatører.
18. Naalakkersuisut anmodes om at vurdere risikoen for, at vaccinations- og mærkningskravet vil føre til en stigning i antallet af hunde, som enten aflives eller sættes fri for at undgå udgifterne til vaccination og mærkning.
19. Tolkeafdelingen i Bureau for Inatsisartut har anført, at der er uoverensstemmelse mellem den danske og grønlandske version af forslaget. Naalakkersuisut anmodes på den baggrund om at forholde sig til vedlagte forslag til sproglige ændringer (bilag 1).

En skriftlig besvarelse (grønlandsk/ dansk) af ovenstående spørgsmål bedes senest tirsdag d. 18. oktober 2016 fremsendt elektronisk til udvalgets sekretær (gimsing@ina.gl).

På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Karl-Kristian Kruse
Udvalgsformand

³ "Vacciner ankommer til Saqqaq og Qeqertaq". Pressemeddelelse, 29.01.2016.

ILUARSIISSUTISSATUT Inatsisartut Nutserisoqarfianit inassutit. INDSTILLING til ændringer fra Inatsisartuts Tolkeafdeling

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip kalaallisuanut iluarsiisummik Naalackersuisut ulloq 13. september 2016-imi nassiussippat (UKA 2016/124). Iluarsiissut Inatsisartut Allattoqarfianni Nutserisoqarfimmit misissorneqarpoq. Siunnersuutip danskisuaa kalaallisuuvalu assigiinngissuteqartut nutserisoqarfimmit paasineqarpoq, taamaattumillu nutserisoqarfiup inassutigaa kalaallisuaa matuma kinguliani allassimasutut allanngortinneqassasoq.

- (1) Qimmimik tigumminnittoq; inassutigineqarpoq ima allanneqassasoq: Qimmimik piginnittup
- (2) savaatillillu qimmiinik; inassutigineqarpoq ima allanneqassasoq: savallu qimmiinik
- (3) tigumminnittoq; inassutigineqarpoq ima allanneqassasoq: piginnittup
- (4) savaatillilluunniit; inassutigineqarpoq ima allanneqassasoq: savalluunniit

Kalaallisuaa iluarsisaq ilanngunneqarpoq, tassani allannguutit tungujortunngorlugit nalunaarneqarput.

***

Naalackersuisut udsendte d. 13. september 2016 et rettelsesblad til den grønlandske version af forslag til ændring af Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold (EM2016/124). Tolkeafdelingen i Bureau for Inatsisartut har gennemgået rettelsesbladet. Tolkeafdelingen finder, at der er uoverensstemmelse mellem den danske og grønlandske version af forslaget, hvorfor tolkeafdelingen indstiller, at den grønlandske version ændres som nedenfor anvist:

- (1) Qimmimik tigumminnittoq; det indstilles at dette skrives således: Qimmimik piginnittup
- (2) savaatillillu qimmiinik; det indstilles at dette skrives således: savallu qimmiinik
- (3) tigumminnittoq; det indstilles at dette skrives således: piginnittup
- (4) savaatillilluunniit; det indstilles at dette skrives således: savalluunniit

Vedlagt en tilrettet version af den grønlandske tekst, hvor ændringerne er markeret med blå.

Siunnersuut uunga: Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. xx, uu. qq 2016-imeersup allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat.

(Inatsisitigut piumasqaataasumik akiuussutissaliineq, nalunaaqutsersuineq nalunaarsuinerlu pillugit allannguutit)

§ 1

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 28, 18. november 2010-meersukkut kiisalu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 23, 22. november 2011-meersukkut allangortinneqartumi, uku allannguutaapput:

1. § 4, imm. 1 ima oqaasertaqassaaq:

” § 4. Piumasqaatit §§-ini 8, 12, § 21, imm. 8, §§-ini 22, 23-imi aalajangersarneqartut taakkuluunniit naapertorlugit malittarisassat aalajangersarneqartut malinneqarnissaat qularnaarniarlugu peqqussutit inerteqqutillu pisariaqartutut isigineqartut Naalakkersuinit nalunaarutigineqassapput.”

2. § 5 imatut oqaasertalerneqassaaq:

” § 5. Piumasqaatit §§-ini 7, 9, 10-mi, aamma § 13, imm. 1-mi, §§-ini 15, 16, 19, § 21, imm. 1-3-imi aalajangersarneqartut taakkuluunniit naapertorlugit malittarisassat aalajangersarneqartut malinneqarnissaat qularnaarniarlugu peqqussutit inerteqqutillu pisariaqartutut isigineqartut kommunalbestyrelsinit nalunaarutigineqassapput.”

3. Kapitali 7-mut qulequtaq ima oqaasertalerneqarpoq:

”Nakkutilliineq, nalunaaqutsersuineq akiuussutissalersuinerlu”

4. § 21 ima oqaasertalerneqassaaq:

§ 21. Qimmimik piginnittup, tassungalu atatillugu qimuttunik savallu qimmiinik qimmiutillip qimmimut makku isumagissarai:

- 1) qimmit nappaataannut parvovirusimullu piffissami aalajangersimasunik akiuussutissaliinernut Naalakkersuisut aalajangersagaannik malinnissalluni, aamma
- 2) atajuaannartussamik nalunaaqutserneqarlutillu ataasiakkaarlugit nalunaarsorneqassasut, akiuussuserneqannginneranni imaluunniit siullermik akiuussuserneqarnerannut atatillugu.

Imm. 2. Qimmeq ukiumi siullermi pingasoriarlugu akiuussuserneqassaaq, tamatumalu kingorna ukiut pingasukkaarlugit akiuussutissaleqqinneqartassalluni.

Imm. 3. Imm. 1 malillugu akiuussutissaliinerit nalunaaqutsersuinerilluunniit uumasut nakorsaattut ilinniarnikumit imaluunniit qimminut akiuussutissaliisinnaatitaasumit taamaallaat suliarineqarsinnaapput.

Imm. 4. Kommunalbestyrelsip nakkutigissavaa qimminut akiuussutissaliisinnaatitaasut uumasulluunniit nakorsaat pisariaqartitat naapertorlugit amerlassuseqartussat kommunimi atorfinitsinnissaat.

Imm. 5. Kommunalbestyrelsip inassuteqaateqarnera naapertorlugu kommunini qimminut akiuussutissiisartussat akuerisaasut Naalakkersuisut ilinniartillugillu akiuussutissaliisinnaatitaasunngorlugit piginnaatissavaat.

Imm. 6. Qimmit kommunimi akiuussutissalernerqartut, nalunaaqutserneqartut nalunaarsorneqartullu pillugit nalunaarutiginninnerit Naalakkersuisut piunasaqarnerisigut kommunalbestyrelsip nassiuttassavai.

Imm. 7. Qimmit aamma qimmit qimuttut savallu qimmiisa aamma qitsuit nakkutigineqarnissaat Naalakkersuisut aallartissinnaavaat. Naalakkersuisut nakkutiginninnerit atatillugu misiliutissanik tigooqqaallutillu katersisinnaapput, kiisalu immikkut nalunaaqutsersuillutik nalunaarsuillutillu.

Imm. 8. Qimmiutilik aamma qimminik qimuttunik savallu qimmiinik qimmiutilik kiisalu qitsuutilik Naalakkersuisunut kommunalbestyrelsimullu pisuni imm. 7-mi pineqartuni akeqanngitsumik pisariaqarnera naapertorlugu ikiuutissaaq.

Imm. 9. Imm. 6 naapertorlugu nalunaarutiginninnerit pillugit Naalakkersuisut sukumiinerusunik malittarisassiorsinnaapput, aamma ilaatigut kommunalbestyrelsit paasisutissat suut nalunaarutigissaneraat kiisalu qanoq akulikitsigisumik nalunaaruteqartoqartarnersoq ilanngullugu.”

5. § 21-p kingornanut ikkunneqassaaq:

” § 21 a. Qimmimik piginnittoq, tassungalu atatillugu qimuttunik savalluunniit qimmiinik qimmiutilik, akiuussutissaliinermi, qimmit ataasiakkaarlugit atajuaannartussamik nalunaaqutserneqarnissaannik nalunaarsorneqarnissaannullu akerliuppat kommunalbestyrelsip suliniutigissavaa qimmit pinngitsaaliissummik akiuussutissalernissaat, nalunaaqutsersornissaat kiisalu nalunaarsornissaat.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu qimmeq pinngitsaaliissummik akiuussutissalernerqarsinnaangippat, nalunaaqutsersorneqarsinnaangippat kiisalu nalunaarsorneqarsinnaangippat kommunalbestyrelsip suliniutigissavaa piginnittup akiligaanik piginnittumullu taarsiinertaqanngitsumik qimmip toqunneqarnissaa.”

§ 21 b. Qimmit nappaataannik parvovirusimillu annerusumik tuniluuttoqarluni nappaalasoqarnerani akiuussutissanik aaqquussineq annertusineqarsinnaavoq taamaallaat Naalakkersuisut innersuippata akuersippatalu.

§ 21 c. Qimmit qimuttut savallu qimmiisa qimmit nappaataannut parvovirusimullu akiuussutissalernerannut atatillugu aningaasartuutit Nunatta karsiata akilertassavai.

Imm. 2. § 21-imi aalajangersakkat avataatigut akiuussutissiinernut nalunaaqutsiinernullu aningaasartuutit kiisalu akiuussutissaliinermut nalunaaqutsersuinernullu imm. 1-imit eqqaaneqartunit uumasut allat piginnittup kisimi akilissavai.”

6. § 28, *imm. 1* ima oqaasertaqassaaq:

” § 28. § 7, *imm. 1-imi*, § 8, *imm. 1-imi*, § 9, *imm. 1-2-mi*, § 10, *imm. 1-3-mi*, § 12, *imm. 2-3-mi*, § 12 b-*mi*, §§ 14-18-*imi*, § 19, *imm. 1, 2, 4-imi* imaluunniit 5-*mi*, § 20-*imi*, aamma § 21, *imm. 1, 2, 3-mi* imaluunniit *imm. 8-mi* aalajangersakkanik unioqqutitsinerit akiliisitaanermik kinguneqarsinnaapput.”

§ 2

Inatsisartut inatsisaat atulissaaq ulloq 1. januar 2017, taamaattorli tak. *imm. 2*.

Imm. 2. Qimmimik tigumminnittoq tassungalu atatillugu qimuttunik savalluunniit qimmiinik qimmiutillip, inatsisip atuutilernerani qimmimi ataatsimik ukioqalereersimappat, atuutilersitsinermiit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu qimmini § 21-imi aalajangersakkat naapertorlugit nalunaaqutserlugillu nalunaarsornissaat isumagissavaat.

Namminersorlutik Oqartussat, xx.xx 2016.

BILAG 1.2

Til
Udvalget for Fiskeri, fangst og landbrug
v/udvalgsformand Karl Kristian Kruse

Besvarelse af spørgsmål fra udvalget vedrørende pkt. 124 vedrørende ændring af Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold (EM2016)

18.10.2016
Sags nr. 2016-6464
Dok. nr. 3686534

Ad. 1)

I forbindelse med lovforslagets implementering agter Naalakkersuisut at afholde en række kurser i alle større byer, hvor der holdes hhv. slædehunde og fåreholderhunde, med henblik på at informere hundeejere om optimalt hundehold, og hvordan spredning af smitte kan forebygges og undgås. Dette er der i øvrigt afsat midler til i forslagens økonomiske beregninger.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Ad. 2)

Naalakkersuisut er af den opfattelse, at det vil være overflødigt at indsætte "for besidders regning" i den nævnte bestemmelse. Naalakkersuisut afholder i forvejen udgifter til vaccination og mærkning for slædehunde og fåreholderhunde. Det fremgår desuden af § 21 c, stk. 2. at besidderen af almindelige hunde afholder udgifterne til vaccination samt mærkning. Ansvar for udgiften er dermed allerede afdækket.

Ad. 3)

Den efterlyste hjemmel til at Landskassen afholder udgifter til rabiesvaccinationer findes i hjemmestyrets bekendtgørelse om bekæmpelse af rabies § 16. Denne bestemmelse har eksisteret siden 1997, og har vundet historisk hævd. I praksis foregår det således, at kommunerne får eftergivet deres udgifter til rabiesvaccinationer når de indberetter vaccinationer til Naalakkersuisut. Selve rabiesbekendtgørelsen har hjemmel i Landstingsforordning om kontrol med levnedsmidler og zoonoser fra 1993.

Ad. 4)

Det er ikke korrekt, at der i de almindelige bemærkninger står, at Landskassen afholder udgiften for "samtlige hunde" i de tilfælde hvor Naalakkersuisut anviser til et udvidet vaccinationsprogram. Landskassen afholder fortsat alene udgifterne til slædehunde og fåreholderhunde, ligesom det fremgår af lovens ordlyd.

Ad. 5)

Naalakkersuisut er ikke enige i udvalgets betragtninger. Bestemmelsens ordlyd, sammenholdt med stk. 2 og bemærkningerne hertil foreskriver tydeligt, at udgifterne for vaccination samt mærkning af almindelige hunde pålægges besidderen, ikke Landskassen. Naalakkersuisut bekræfter dog, at Landskassen alene afholder udgifter til vaccination og mærkning af slæde- og fåreholderhunde.

Ad. 6)

A)

- I forbindelse med besvarelsen af dette spørgsmål antager vi at der er 8000 fritidshunde i Grønland.
- Såfremt landskassen pålægges at afholde udgifterne forbundet med vaccination og mærkning af samtlige hunde vil det medføre ekstra udgifter til vacciner, kanyler og sprøjter til 2.000.000 kr. over perioden 2017-20.
- Derudover vil det være påkrævet at der ansættes yderligere en veterinær til varetagelse af opgaven med vaccination af fritidshunde, hvilket vil beløbe sig til ca. 2.600.000 kr. over perioden 2017-20.
- I alt forventes det således at koste landskassen 4.600.000 kr. over perioden 2017-20, hvilket svarer til i gennemsnit 1.150.000 kr. årligt.
- Over perioden 2021-23 forventes en årlig stigning i udgifter på i alt kr. 2.700.000, hvilket svarer til i gennemsnit 900.000 kr. årligt.

Tabel 1

Forventede udgifter til håndhævelse af hundelovsændring					I alt	
	2017	2018	2019	2020	2017-20	2021-23
Alle hunde	6.400.000	2.600.000	2.400.000	3.400.000	14.800.000	8.400.000
Kun slæde og fårehunde	4.500.000	1.800.000	1.600.000	2.300.000	10.200.000	5.700.000
Forskel	1.900.000	800.000	800.000	1.100.000	4.600.000	2.700.000

Der er en formodning om, at der vil være et større incitament for at få vaccineret sin hund, når ydelsen er gratis.

B)

Såfremt landskassens udgifter til vaccination af slæde- og fåreholderhunde afgrænses til det, der svarer til et 4-årigt vaccinationsprogram for den enkelte hund, hvorefter udgiftspligten overgår besidderen, vil udgifterne til implementering og opstart være uændrede, således at udgifterne i perioden 2017-20 forventes at være identiske med de der er præsenteret i de almindelige bemærkninger. Se Tabel 2 nedenfor.

Tabel 2

Forventede udgifter til 4-årigt program															
	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		
	pris/stk	antal	kr	antal	kr	antal	kr	antal	kr	antal	kr	antal	kr	antal	kr
Ny veterinær	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000
Chip aflæser	1.500	50	75.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mikrochips	48,5	18.000	873.000	4.500	218.250	4.500	218.250	4.500	218.250	4.500	218.250	4.500	218.250	4.500	218.250
Vacciner	35,6	54.000	1.922.400	13.500	480.600	13.500	480.600	31.500	1.121.400	13.500	480.600	13.500	480.600	13.500	480.600
Sprøjter og kanyler	0,6	54.000	32.400	13.500	8.100	13.500	8.100	31.500	18.900	13.500	8.100	13.500	8.100	13.500	8.100
Uddannelse	-	-	500.000	-	50.000	-	50.000	-	50.000	-	50.000	-	50.000	-	50.000
Borgeroplysning	-	-	100.000	-	100.000	-	20.000	-	20.000	-	100.000	-	20.000	-	20.000
Database	-	-	300.000	-	100.000	-	50.000	-	50.000	-	100.000	-	50.000	-	50.000
Kontrolbesøg	-	-	-	-	100.000	-	100.000	-	100.000	-	100.000	-	100.000	-	100.000
I alt			4.452.800		1.706.950		1.576.950		2.228.550		1.706.950		1.576.950		1.576.950
Forslag			4.500.000		1.800.000		1.600.000		2.300.000		1.800.000		1.600.000		1.600.000
4-årigt program			4.500.000		1.800.000		1.600.000		2.300.000		1.800.000		1.600.000		2.300.000
Forskel			-		-		-		-		-		-		-700.000

For perioden 2021-23 forventes der en besparelse på ca. 700.000 kr. Dette svarer til en besparelse på 233.000 kr. årligt i perioden 2021-23. I de følgende år forventes ligeledes en reduktion i udgifter på 233.000 kr. årligt, såfremt der indføres et 4-årigt program. Som det ses af opstillingen er besparelsen ved et 4-årigt relativt begrænset, hvilket skyldes at en stor del af udgifterne til programmet er faste, samt at størstedelen af udgifterne ligger i forbindelse med opstart af programmet.

Fordelen er at det i det lange løb vil spare Naalakkersuisut nogle af omkostningerne ved at drive vaccinationsprogrammet. Dette afhænger af, hvilke af omkostningerne hundeejerne vil blive pålagt.

Den primære ulempe er, at der er større risiko for at hundeejere undlader at vaccinere deres hunde, når de selv skal stå for udgiften, som kan være betydelig. Som konsekvens af dette vil beskyttelsen mod hundesyge og parvovirus i hundepopulationen blive forringet, og risikoen for udbrud bliver større. Vaccinationsprogrammet involverer en betydelig investering fra Naalakkersuisuts side, både i form af økonomi og ressourcer. Ved ikke at fortsætte støtten til vaccinationerne udover den indledende, 4-årige vaccinationsindsats, kan denne indsats have været nyttesløs.

Ad. 7 og 8)

En sund hund, der er korrekt mærket, vaccineret og registreret kan ikke tvangs aflives med hjemmel i nærværende ændringsforslag. En hund der udviser sygdomstegn kan desuagtet status vedrørende vaccination og mærkning aflives i henhold til § 25, stk. 2 og § 26 i Landstingsforordning om slædehunde samt hunde og kattehold. Naalakkersuisut har ingen intentioner om, at aflive sunde hundebestande, hvad enten der forekommer smitte i et givent område eller ej. Smittefare kan afværges ved f.eks. isolation af hundehold, eller af enkelte hunde, der formodes at bære smitte.

Med henvisning til ovenstående besvarelse, anser Naalakkersuisut dermed ikke spørgsmålet om erstatning for relevant. Det er allerede angivet, at erstatning ikke udbetales i de tilfælde hvor det er nødvendigt at foranstalte en tvangs aflivning fordi mærkning og registrering ikke kan gennemføres. Det er besidderens pligt at bistå vaccinatøren med at gennemføre vaccination og mærkning, og hvis dette ikke kan lade sig gøre, må besidderen acceptere at bære tabet selv. En besidder bør være i stand til at håndtere sine egne hunde.

Ad. 9)

I Naalakkersuisut påregner vi at følge den gældende EU lovgivning og ISO standarderne. Dog med det forbehold, at det kan blive nødvendigt at tilpasse ISO standarderne til grønlandske forhold (fx klimamæssige udfordringer). Den endelige beslutning vedrørende valg af chiptype er endnu ikke truffet. Det giver på nuværende tidspunkt ingen problemstillinger hvad det angår.

Ad. 10)

I forbindelse med udarbejdelse af indeværende lovforslag, tog Naalakkersuisut i foråret 2016 kontakt til KANUKOKAs direktør. Der blev afholdt et møde, hvor vaccinationsprojektet blev fremlagt. Direktøren udtrykte interesse og støtte for forslaget og i særdeleshed for vaccinationsoplægget. Der blev udtrykt tvivl om nytten af enkeltindividmærkningen.

Efter høringsfristens udløb, blev der konstateret, at ingen af kommunerne havde indgivet høringssvar. På baggrund af denne realitet, besluttede Naalakkersuisut at formulere et brev til alle kommunerne, hvori der blev oplyst detaljeret om vaccinationsprogrammets formål, opbygning, iværksættelse og drift. Kommunernes rolle i gennemførelsen af et eventuelt nyt vaccinationsoplæg blev belyst. Der blev pointeret, at oplægget ville prioritere udvikling af et smidigere og mere kvalitetssikret system fremover. Naalakkersuisut har ikke modtaget respons på disse henvendelser.

Ad. 11)

Der findes på nuværende tidspunkt ikke nogen færdigudarbejdet beredskabsplan for hundesyge og parvovirus i Naalakkersuisut. Der forefindes en beredskabsplan for rabies, som kan følges i tilfælde af udbrud. Et udkast til en generel beredskabsplan specifikt for hundesyge/parvovirus er under udarbejdelse, og forventes færdig i 2017. Forebyggende tiltag, som dette vaccinationsprogram, er det primære virkemiddel til at forhindre fremtidige udbrud.

Ad. 12)

Indførsel af hunde til Grønland er et ikke-hjemtaget område, og reguleres derfor af Fødevarestyrelsen i Danmark. Vaccinationskravet er hjemlet i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om sygdomme og infektioner hos dyr, § 20.

Ad. 13)

I pressemeddelelsen d. 29. januar 2016 oplyses, at hvalpene vaccineres første gang når de er 12 uger gamle og i øvrigt efter anbefalingerne. Anbefalingerne for basisvaccination mod hundesyge og parvovirus er to gange med ca. 4 ugers mellemrum og igen efter 1 år. Herefter gentages vaccinationen hvert 3. år

Naalakkersuisut anbefaler, at når hunde skal immuniseres første gang mod hundesyge og parvovirus, så skal de vaccineres tre gange indenfor et år. Dette er for at opnå den bedst mulige beskyttelse. For at opretholde beskyttelsen gentages vaccinationen hvert 3. år.

Vaccinationsmønsteret er baseret på anerkendte faglige anbefalinger og er udfærdiget i samråd med vaccineproducenten Merial.

Ad. 14)

Pressemeddelelsen d. 29. januar 2016 omtaler et akut udbrud af hundesyge. I en akut udbrudssituation skal der ydes en maksimal indsats for, at minimere risikoen for yderligere smittespredning.

Ét tiltag var, at hundeinspektørerne/-vaccinatørerne instruerede hundeejerne i at vaccinere egne raske dyr, fordi det var uvist om hunden var nyligt smittet og endnu ikke udviste symptomer på hundesyge.

En smittet hund kan udskille virus. Ved udelukkende at lade hundeejerne håndtere deres egne dyr, havde hundeinspektørerne mindst mulig fysisk kontakt med hundene. Risikoen for spredning af hundesyge fra slædehundehold til slædehundehold blev hermed mindsket.

Under normale omstændigheder vil der ikke være samme risiko for smittespredning. Hundene er ikke syge og udskiller derfor som udgangspunkt ikke virus.

Hundevaccinatører kan uden risiko for smittespredning have kontakt med forskellige hundehold, under hensyntagen til almene smitteforebyggende foranstaltninger. Ved at lade hundevaccinatørerne foretage vaccinationen, sikres en korrekt indgivelse af vacciner samt registrering og indberetning af vaccinationerne til databaser i forbindelse med et vaccinationsprogram bedst muligt.

På baggrund af ovenstående finder Naalakkersuisut ingen disharmoni mellem pressemeddelelsen og § 21 stk. 3.

Ad. 15)

Hundesyge og parvovirus er modsat rabies ikke zoonoser, og er således ikke til fare for folkesundheden. Vaccinationsprogrammets formål er, at nedsætte risikoen for smitte og udbrud af hundesyge, uanset om smitten kommer fra andre hunde eller vildtlevende dyr.

Desuden er der ikke dokumenteret kliniske tilfælde af hundesyge og parvovirus i vildtbestanden i Grønland. Naalakkersuisut har ikke planer om at vaccinere vildtlevende dyr på nuværende tidspunkt.

Ad. 16)

Naalakkersuisut afventer Inatsisartuts afgørelse i behandlingen af ændringerne til hundeloven, inden der for alvor sættes gang i opbygningen af vaccinationsprojektet. Desuden afventer myndigheden vedtagelsen af Finansloven for 2017, som er en forudsætning for igangsættelse af aktiviteter, der medfører udgifter for myndigheden. Dog skal der pointeres, at myndigheden har, siden udbruddene af hundesyge i januar, arbejdet med at klarlægge situationen og behandlet mulige forbyggende

løsningsmodeller. Det veterinærfaglige fundament er afdækket; vaccinationsmodellen udregnet og projektets andre støttefunktioner beskrevet. Den nødvendige veterinærfaglige kompetence er i dag til stede. Det er af største vigtighed, at projektet bliver bygget på et stærkt fundament, som kan garantere, at de grønlandske hunde fremover bliver beskyttet mod sygdom. Der skal arbejdes hurtigt, men ikke så hurtigt, at der ikke laves et forsvarligt og solidt funderet program for fremtiden. Det forberedende arbejde er påbegyndt, men de opgaver der kræver betydeligt merforbrug afventer lovforslagets vedtagelse.

Ad. 17)

De kommunale hundevaccinatører er allerede autoriserede til at forestå vaccinationer. Derudover skal de ved vaccinationsprogrammet autoriseres til at udføre mærkninger. Vaccinationsprogrammet tilrettelægges således, at Veterinær- og Fødevarermyndigheden rejser ud til hver kommune på skift efter en plan, som afventer tilrettelæggelse i samarbejde med kommunerne. Det er først når myndigheden har autoriseret hundevaccinatørerne, at vaccinationsprogrammet i kommunen kan påbegyndes.

Ad. 18)

Det er som før anført Naalakkersuisut der bærer udgifterne for vaccination, mærkning og registrering af slædehunde og fåreholderhunde. Naalakkersuisut antager derfor, at udvalgets spørgsmål drejer sig om risikoen vedrørende vaccination m.v., af kælehunde.

Naalakkersuisut anser denne risiko for lav. For det første er mange kælehunde i forvejen mærket og vaccineret, da dette er et krav ved indførsel af hund til Grønland. Desuden er udgifterne forbundet med vaccination og mærkning meget lavere for kælehunde, idet de fleste hundebesiddere kun har en enkelt eller to kælehunde. Derudover kommer det faktum, at kælehunde i stigende grad anses som et højtelsket medlem af familien, hvorfor sandsynligheden for, at besidderen vil vælge at sætte hunden fri eller lade den aflive er meget lav.

Ad. 19)

Naalakkersuisut har før haft taget stilling til Inatsisartuts tolkeafdelings rettelse til nærværende lovforslag. Naalakkersuisut har taget de af tolkeafdelingens rettelse til efterretning, som Naalakkersuisut har været enige i. De øvrige rettelse er Naalakkersuisut ikke enige i, hvorfor de ikke er implementerede i forslaget.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Nikolaj Jeremiassen,
Medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug